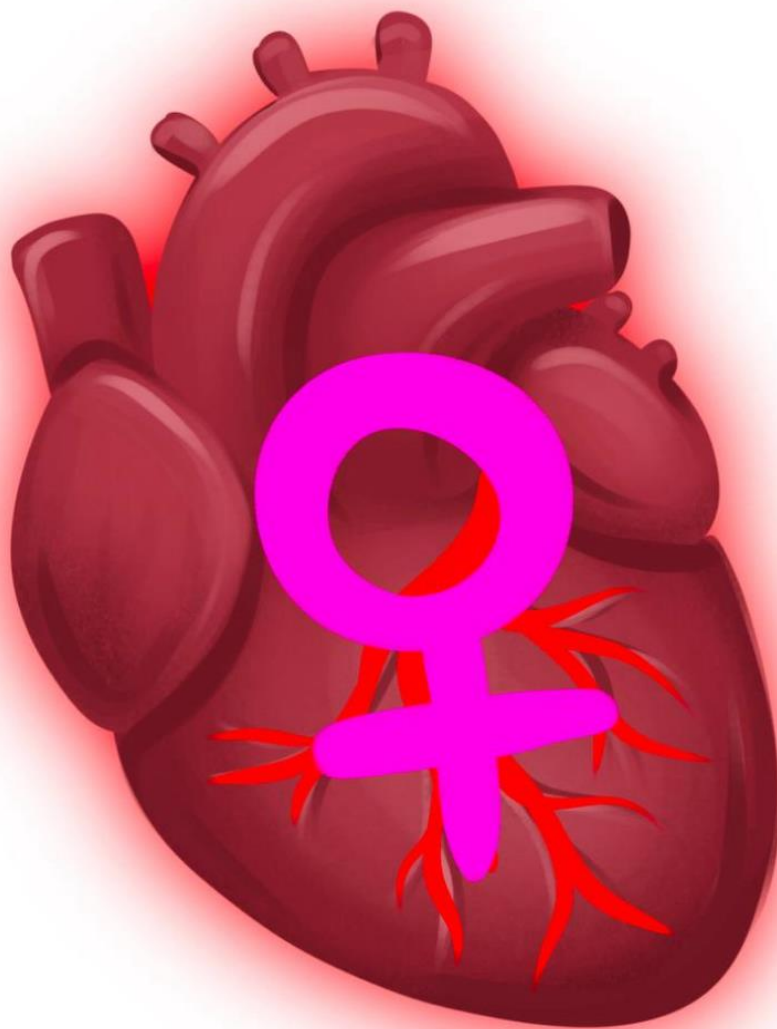

Вперше виявлений гострий коронарний синдром у жінок: особливості розпізнавання симптомів та звернення за допомогою

Вперше виявлений гострий коронарний синдром у жінок: особливості розпізнавання симптомів та звернення за допомогою

Elnaz Asghari, Leila Gholizadeh, Leila Kazami, Mohammadreza Taban Sadeghi, Ahmad Separham & Naser Khezerloy-aghdam, 28 November 2022

ВСТУП

Захворювання серця залишаються основною причиною смерті чоловіків і жінок у всьому світі. Гострий коронарний синдром (ГКС) - це загальний термін, який використовується для опису клінічних ознак і симптомів, пов'язаних з порушенням кровотоку в коронарних артеріях. Він охоплює нестабільну стенокардію, інфаркт міокарда без елевації сегмента ST та інфаркт міокарда з елевацією сегмента ST.

Біль у грудях є найпоширенішим симптомом ГКС як серед чоловіків, так і серед жінок. Однак, порівняно з чоловіками, жінки частіше скаржаться на біль між лопатками, нудоту, блювання та задишку, тоді як у чоловіків частіше спостерігається біль у грудях та надмірна пітливість.

ГКС є критичним станом, отже, затримка в діагностиці та лікуванні захворювання може збільшити ризик пошкодження міокарда, що призводить до зростання смертності.

Дослідження демонструють, що незнання симптомів ГКС, розбіжність між фактичними та очікуваними симптомами, а також невідповідність між поточними симптомами та попереднім досвідом захворювання є факторами, які сприяють затримці зі своєчасним зверненням за медичною допомогою.

Дані свідчать, що жінки частіше, ніж чоловіки, відкладають звернення до лікаря з приводу симптомів ГКС. Такі фактори, як тривога, незнання симптомів ГКС та небажання турбувати інших, сприяють такому зволіканню серед жінок.

Затримка зі зверненням за медичною допомогою може частково пояснювати гірші результати лікування ГКС у жінок порівняно з чоловіками. Жінки також схильні недооцінювати ризик серцево-судинних захворювань, що може впливати на віднесення симптомів до серцевих захворювань і затримувати звернення за допомогою.

Анатомічні, фізіологічні, біологічні та психологічні особливості, пов'язані зі статтю, демонструють відмінності в протіканні, діагностиці, лікуванні та прогнозуванні серцево-судинних захворювань у чоловіків і жінок.

Наприклад, відомо, що у жінок менший просвіт коронарних артерій і менший колатеральний кровообіг незалежно від антропометричних даних. Такі анатомічні відмінності можуть підвищувати ризик ішемії у жінок у періоди фізичного та психологічного навантаження. Крім того, поширеність захворювань, таких як депресія і тривога, значно вища серед жінок.

Краще розуміння відмінностей клінічної картини ГКС у жінок, їхньої інтерпретації симптомів та реакції на них необхідне для інформування населення про ГКС та важливість своєчасного лікування. Ці знання також можуть допомогти медичним працівникам швидко оцінити, діагностувати та лікувати цей критичний стан.

Під час дослідження вибірки жінок, які мали ГКС були отримані досить різноманітні результати. Час появи, тяжкість та тип симптомів дуже відрізнялися. Початок симптомів міг бути вдень або вночі. Лише одна жінка з усієї групи відчувала симптоми під час сну, всі інші жінки не спали. Поява симптомів у деяких учасниць була раптовою, а в інших - поступовою.

ОСОБЛИВОСТІ СИМПТОМІВ ПРИ ГОСТРОМУ КОРОНАРНОМУ СИНДРОМІ

1. Раптова поява симптомів

Учасниці дослідження, у яких симптоми з'явилися раптово і гостро, були вимушені зосередитися на полегшенні симптомів більше, ніж на розпізнаванні причини. Деякі прокоментували свій стан так:

«Я лежала вночі і відчувала, що на моїх грудях лежить гора. Я думала, що моя грудна клітка ось-ось розірветься від цього тиску».

«Я була така розгублена і не знала, що відбувається. Я не була впевнена, чи варто мені зосередитися на з'ясуванні причини болю, чи на тому, як його полегшити».

2. Поступовий розвиток симптомів

У деяких учасниць симптоми розвивалися поступово. Вони могли відчувати задишку, печію або підвищений артеріальний тиск протягом кількох днів. Проте більшість жінок пояснювали свої симптоми несерцевими причинами: коливання рівня глюкози в крові, рефлюкс-езофагіт, стрес, COVID-19, проблеми з легенями.

«Після їжі у мене був жахливий пекучий біль, ніби голка пронизувала мої груди».

«Мене пройняв холодний піт, голова паморочилася. Я попросила доньку перевірити рівень цукру, бо думала, що він знову знизився. Вона сказала, що цукор в нормі».

3. Типи симптомів

Більшість жінок відчували біль у грудях, який віддавав у щелепу або ліву руку, із задишкою або без неї. Однак деякі скаржилися на симптоми, які не пов'язані з болем у грудях, такі як пітливість, розлад травлення, нудота і блювання, прискорене серцебиття і відчуття оніміння. У декількох учасниць досліджень не було жодних симптомів.

4. Симптоми у грудній клітині

Більшість жінок відчували такі симптоми, як біль або дискомфорт у грудях із задишкою або без неї. Біль у грудях віддавав у щелепу або ліву руку. Учасниці описували свої симптоми як «відчуття тиску і тяжкості в грудях або тиснучий

біль». Найпоширеніші фрази, які жінки використовували для опису своїх симптомів у грудях: «наче камінь на грудях», «відчуття гори», «дуже важкий предмет на грудях», «стискання серця в кулак», «наче хтось тисне кулаком на серце». Майже всі учасниці описували свої симптоми в грудях як «гострий біль». Вони використовували фрази: «встромляння великих голок у груди» або «колючий біль у грудях». Учасниці часто використовували таку фразу, як «я краще помру, ніж терпітиму біль», щоб описати інтенсивність свого болю. Задишка також була одним із симптомів, представленим ізольовано або разом з іншими симптомами. Задишка здебільшого виникала вночі або під час фізичного навантаження.

5. Симптоми, не пов'язані з болем в грудній клітині

Найпоширенішим симптомом була пітливість, яку описували як раптовий напад сильного холодного поту. Іншими симптомами були біль в епігастральній ділянці, верхній частині спини, відчуття розладу травлення, нудота і блювання. Деякі жінки відчували прискорене серцебиття. У кількох жінок з'явилося оніміння різних частин тіла, таких як спина, плечі, шия або щелепа, але найчастіше оніміння спостерігалось в лівій руці. Крім того, деякі жінки повідомляли про легке запаморочення, млявість, незвичну втому або блідість.

6. Безсимптомний перебіг

У трьох учасниць ГКС було виявлено випадково: під час перебування в лікарні з приводу операції на коліні лікарі виявили у пацієнтки деякі зміни на електрокардіограмі та направили її до відділення невідкладної допомоги. Крім того, дві учасниці були на огляді у своїх кардіологів з приводу артеріальної гіпертензії, де було виявлено ознаки ГКС і направлено їх в лікарню для проведення невідкладної ангіографії.

7. Використання лікарських засобів

Більшість жінок намагалися полегшити свої симптоми за допомогою лікарських засобів, які були вдома. Ці учасниці не вважали свої симптоми достатньо серйозними. Наприклад, жінки, які думали, що мають м'язовий біль,

використовували теплий компрес чи розтирання різними оліями, щоб полегшити біль. Жінки, які пов'язували свої симптоми з переїданням, вживали йогурт, лимонний сік, м'яту та хрін для полегшення симптомів.

8. Ігнорування симптомів

Учасники, які не мали сильного болю або вважали, що симптоми не серйозні, ігнорували їх. Також деякі учасники приховували симптоми. Рішення про звернення за медичною допомогою приймалося тільки тоді, коли жінки відчували важкі симптоми. Жінки, які були знайомі із симптомами ГКС, оскільки бачили їх у когось із членів сім'ї, вирішували швидко звернутися за медичною допомогою. Вони розуміли необхідність раннього медичного втручання. Раптовий початок і сильний характерний біль змушували поспішати до лікарні. Проте у випадках, коли симптоми були легкими, спостерігалася затримка з моменту появи симптомів до прийняття рішення про звернення за медичною допомогою.

Деякі учасниці були госпіталізовані до лікарні каретою екстреної допомоги або направлені з амбулаторій, інші - використовували власне авто.

ВИСНОВОК

Гострий коронарний синдром є «чутливим» до часу, а це означає, що раннє лікування може значно покращити результати захворювання. Тому слід заохочувати використання служби екстреної медичної допомоги для зменшення затримок на догоспітальному етапі. Результати досліджень допомагають виявити фактори, які сприяють затримці при зверненні до лікарні та впливають на прийняття жінками рішення про звернення за медичною допомогою з приводу ГКС. Дані досліджень свідчать про те, що жінки можуть відчувати симптоми ГКС, які не стосуються болю в грудній клітці, і пов'язувати свої симптоми з несерцевими причинами. Такі фактори затримують своєчасне лікування у жінок.

Джерело: bit.ly/4bdjABD

Підготувала: Босенко Катерина

Progress